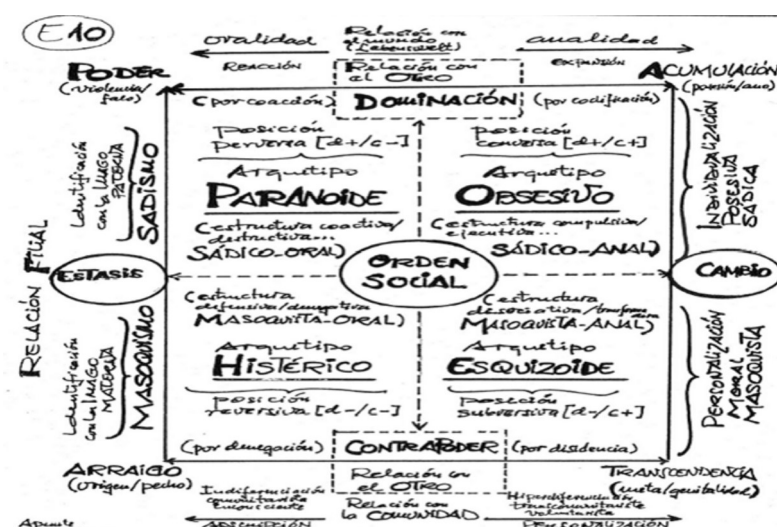


27/03/2020

La sociopsicohermenèutica dels tipus sociolibidinals



Es proposa la sistematització i actualització del model d'interpretació psicosociològica, els tipus sociolibidinals, d'Alfonso Ortí, que permet analitzar la conducta social ateses les diferents estructures afectives i contextos, acompanyat d'un mètode d'anàlisi empíric. També es basen les bases de la sociopsicohermenèutica per la consegüent aplicació d'aquesta.

Esquema didàctic d'Alfonso Ortí sobre els tipus sociolibidinals.

Amb aquesta recent publicació a Empiria, Revista de Metodologia de Ciencias Sociales, de la UNED, hem volgut sistematitzar i actualitzar la perspectiva teòrica i metodològica dels anomenats "tipus sociolibidinals". Aquesta perspectiva respon a un model d'interpretació psicosociològica dels processos socials, que va ser desenvolupat en un primer moment pel sociòleg madrileny d'origen valencià Alfonso Ortí.

Durant la seva trajectòria com a sociòleg i investigador de mercats, Ortí va forjar en la seva pràctica investigadora un model teòric i metodològic que tenia com a objectiu l'anàlisi conjunta de les dimensions sociocultural i afectiva de la conducta social. La proposta plantejava

reorientar la idea postulada per diverses corrents psicològiques d'un subjecte de desig universal (és a dir, d'una diferenciació individual dels desitjos a partir d'una base comuna pròpia de l'ésser humà), per la hipòtesi segons la qual existirien estructures afectives diferents, derivades de tipus de personalitat, per conjunts també diferents de contextos socials. Aquesta idea vinculava situacions socials determinades amb vivències i reaccions afectives específiques. El model sociolibidinal obria així una via d'interpretació dels processos afectius que contribueixen a configurar els models culturals i ideològics d'orientació dels discursos i les conductes socials.

Si bé la idea d'articular elements de disciplines com la sociologia i la psicoanàlisi no era nova ni original dins de la teoria social contemporània, la proposta d'Ortí tenia la virtut de plantejar no només una articulació teòrica, sinó que a més aportava vàlida metodologia per a la recerca empírica. Aquesta característica acostava el model d'Ortí al mètode de l'anàlisi sociològica del discurs inspirat en la tradició hermenèutica, proposant una forma de lectura i interpretació dels discursos produïts en el sí d'una investigació. D'aquesta manera el model ha estat capaç d'aportar resultats rellevants en investigacions sociològiques d'orientació qualitativa sobre diferents àmbits: des de les relacions de consum i les imatges publicitàries, fins a l'anàlisi de formacions ideològiques i estructures simbòliques de camps tant dispars com el moviment històric regeneracionista, els agricultors, o les representacions desenvolupades al sí de les diferents classes socials davant de fenòmens determinats.

Amb la publicació que aquí ressenyem, en primer lloc, es sistematitza el model sociolibidinal que Ortí i altres autors van utilitzar en la seva experiència investigadora sense que se'n explicitessin ni publiquessin els pressupòsits. En segon lloc, s'actualitzen algunes de les bases teòriques del model, utilitzant les recents aportacions de la psicologia dinàmica i relacional (d'orientació psicoanalítica): es proposa entendre les estructures de la personalitat (els tipus libidinals) com a formes específiques de relació afectiva amb les coses i amb els altres, que col·lectivament experimenten els membres de grups socials concrets davant de determinats fenòmens o situacions compartides. En tercer lloc, s'esbossen els elements bàsics de la sociopsicohermenèutica; és a dir, es donen indicacions sobre com aplicar les categories sociolibidinals en la interpretació de discursos socials.

Marc Barbeta Viñas

Departament de Sociologia

Àrea de Sociologia

Universitat Autònoma de Barcelona

marc.barbeta@uab.cat

Referències

Barbeta, M. **The sociopsychohermeneutics of the sociolibidinal types** (2019). *Empiria* 45(45):51-73 DOI: 10.5944/empiria.45.2020.26304

[View low-bandwidth version](#)